

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3215-3218/2531

บริษัท อุตสาหกรรม น้ำตาล กาญจนบุรี จำกัด กับพวกโจทก์ ร้อยตรี ประภาวดี หิริกุล นายอำเภอท่ามะกา กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 164, ป.พ.พ. มาตรา 406, ป.พ.พ. มาตรา 407, ป.พ.พ. มาตรา 419, ป.วิ.พ. มาตรา 23, ป.วิ.พ. มาตรา 149, ป.วิ.พ. มาตรา 150, ป.วิ.พ. มาตรา 232, ป.วิ.พ. มาตรา 247, ป.รัชฎากร มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

กรมสรรพากรจำเลยที่ 5 ฎีกาและยื่นคำร้องว่า กำลังดำเนินการโอนเงินมาเพื่อวางศาลเป็น ค่าฤชาธรรมเนียม ขอจัดการวางเงินประมาณ 1 เดือนดังนี้ เป็นการขอขยายระยะเวลาวางเงิน ค่าฤชาธรรมเนียมมีกำหนดแน่นอนเท่าที่จะทำได้ ต่อมาจำเลยที่ 5 นำเงินค่าฤชาธรรมเนียมมาวาง ศาลภายใน 1 เดือนตามที่ขอผิดไว้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตตามคำร้องและสั่งรับฎีกาจำเลยที่ 5 จึง ชอบแล้วโจทก์ชำระเงินค่าภาษีอากรตามที่ฝ่ายจำเลยเรียกเก็บโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย จำเลยจะอ้างว่าโจทก์กระทำตามอำเภอใจเพื่อชำระหนี้โดยตนรู้ว่าไม่มีความผูกพันที่ต้องชำระ อันเป็นลาภมิควรได้ซึ่งมีอายุความ 1 ปีหาได้ไม่ เมื่อโจทก์ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีการค้าโจทก์จึง มีอำนาจฟ้องเรียกคืนได้ภายในอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 164.โจทก์ทั้งสี่สำนวนฟ้องว่า โจทก์ขายน้ำตาลทรายดิบให้องค์การคลังสินค้า แล้วโจทก์ได้ปัน น้ำตาลทรายดิบดังกล่าวให้มีความขึ้นน้อยลงตามที่องค์การ ฯ ต้องการ จำเลยได้เรียกเก็บ ภาษีการค้าจากโจทก์ โจทก์เกรงว่าจะถูกตรวจสอบและประเมินภาษีจึงนำภาษีการค้าไปชำระให้ จำเลยทั้ง ๆ ที่โจทก์ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องเสียภาษีการค้า ขอให้บังคับจำเลยทั้งห้า ชำระเงินภาษีดังกล่าวคืนแก่โจทก์ จำเลยทั้งสี่สำนวนให้การว่า โจทก์ขายน้ำตาลดิบโดยต้องนำไป ปั่นใหม่ให้ความชื้นเหลือไม่เกินร้อยละ 0.4 จึงไม่เป็นน้ำตาลดิบอีกต่อไปโจทก์จึงต้องเสีย ภาษีการค้า นอกจากนี้โจทก์รู้อยู่แล้วว่าไม่มีความผูกพันจะต้องเสียภาษี โจทก์ยังคงชำระภาษี เพราะเกรงจะไม่ได้รับการพิจารณา ลดเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม จึงไม่มีสิทธิรับเงินภาษีคืน และฟ้อง โจทก์ขาดอายุความ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งห้าคืนเงินภาษีตามฟ้องแก่โจทก์ทั้งสี่สำนวน จำเลยทั้งสี่สำนวนอุทธรณ์ทุกคน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า

คำพิพากษา

ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 5 ฎีกาทั้งสี่ สำนวน ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่โจทก์ทั้งสี่ยื่นคำร้องและแก้ฎีกาว่าจำเลยที่ 5 ขอขยายระยะเวลา วางเงินค่าฤชาธรรมเนียมในการยื่นฎีกาโดยไม่มีการกำหนดแน่นอนเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่ควรสั่ง รับฎีกาของจำเลยที่ 5 นั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่า จำเลยที่ 5 ยื่นคำร้องว่า จำเลยที่ 5 เป็น ส่วนราชการได้ดำเนินการตัดโอนเงินเพื่อวางศาลเป็นค่าฤชาธรรมเนียมในการยื่นฎีกาแล้ว แต่ ตามระเบียบต้องผ่านหลายหน่วยงาน ไม่สามารถนำเงินมาวางศาลในวันยื่นฎีกาได้ ขอจัดการ วางเงินค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าวเป็นเวลาประมาณ 1 เดือน เช่นนี้ถือว่าจำเลยที่ 5ขอขยาย ระยะเวลาวางเงินค่าฤชาธรรมเนียมในการยื่นฎีกาที่มีกำหนดเวลาแน่นอนเท่าที่จำเลยที่ 5 จะทำได้ คือประมาณ 1เดือน ทั้งนี้เพราะจำเลยที่ 5 ไม่อาจทราบได้แน่ชัดว่าเงินที่ตัดโอนมานั้นจะได้มา

เมื่อใด ทั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 5 สามารถนำเงินค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าวมาวางศาล ภายในกำหนด 1 เดือนตามที่ขอผิดไว้ ที่ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตตามคำร้องของจำเลยที่ 5 และสั่งรับ ฎีกาของจำเลยที่ 5 จึงชอบแล้ว ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่าน้ำตาลทรายที่โจทก์ทั้งสี่ขายให้แก่ องค์การคลังสินค้าเป็นน้ำตาลทรายดิบ ปัญหาว่าฟ้องโจทก์ทั้งสี่ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่ากรณีนี้ โจทก์ทั้งสี่ชำระเงินค่าภาษีอากรที่ฝ่ายจำเลยเรียกเก็บโดยอาศัยอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หาใช่เรียกเก็บโดยไม่มีมูลที่จะอ้างได้ตามกฎหมายไม่ จำเลยที่ 5 จะอ้างว่าโจทก์ทั้งสี่กระทำ ตามอำเภอใจเพื่อชำระหนี้โดยรู้ว่าตนไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระอันเป็นลามิควรได้ซึ่งมี อายุความ 1 ปีหาได้ไม่ โจทก์ทั้งสี่จึงมีอำนาจฟ้องเรียกคืนเงินภาษีการค้าที่ชำระไปได้ภายใน อายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164 ฟ้องของโจทก์ทั้งสี่จึงไม่ขาด อายุความ พิพากษายืน.

องค์คณะ

ปิ่นทิพย์ สุจริตกุล · วิฑูรย์ ตั้งตรงจิตต์ · ประวิทย์ ชัมภรัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) — deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3215-3218/2531>